

Spis treści

WSTĘP	7
CZĘŚĆ I. ŚRODOWISKO SZKOLNE A ZDROWIE UCZNIÓW	8
EDUKACJA ZDROWOTNA W SZKOLE: ROLA I ZADANIA PIEŁĘGNIARKI SZKOLNEJ - <i>Barbara Woynarowska</i>	8
Definicja, cele, podstawowe cechy i treści współczesnej edukacji zdrowotnej	8
Status edukacji zdrowotnej w szkole i warunki jej skuteczności	11
Udział pielęgniarki szkolnej w realizacji szkolnej edukacji zdrowotnej	13
Edukacja zdrowotna uczniów z chorobami przewlekłymi i innymi problemami zdrowotnymi	16
Prowadzenie grupowych zajęć edukacji zdrowotnej uczniów	19
PIEŁĘGNIARKA SZKOLNA W SZKOLE PROMUJĄCEJ ZDROWIE - <i>Barbara Woynarowska</i>	22
Zadania pielęgniarki w szkole promującej zdrowie	24
KLIMAT SPOŁECZNY SZKOŁY - <i>Magdalena Woynarowska-Soldan</i>	26
Czym jest klimat społeczny szkoły?	26
Wymiary klimatu społecznego szkoły	28
Pozytywny klimat społeczny szkoły	30
Znaczenie pozytywnego klimatu społecznego szkoły	31
Badanie klimatu społecznego szkoły	32
Rola pielęgniarki w tworzeniu pozytywnego klimatu społecznego szkoły	35
ZASADY KOMUNIKACJI INTERPERSONALNEJ W PRACY PIEŁĘGNIARKI SZKOLNEJ - <i>Wisława Ostręga</i>	38
Bariery w komunikowaniu się	42
„Savoir-vivre” pielęgniarki	46
PROBLEMY ZDROWIA PSYCHICZNEGO DZIECI I MŁODZIEŻY W WIEKU SZKOLNYM - <i>Lidia Popek</i>	48
Zaburzenia psychiczne	49
Depresja	50
Samobójstwa dzieci i młodzieży	51
Niesamobójcze samouszkodzenia	53
Zachowania ryzykowne	54
Zaburzenia zachowania	55
Zaburzenie hiperkinetyczne	57
Całościowe zaburzenia rozwojowe	58
Zaburzenia jedzenia	59
Zaburzenia afektywne dwubiegunowe	60

Schizofrenia.....	61
Podsumowanie	61
UŻYWANIE SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH PRZEZ UCZNIÓW: PROFILAKTYKA I INTERWENCJA - <i>Krzysztof Ostaszewski</i>	63
Substancje psychoaktywne.....	63
Kontekst rozwojowy, zdrowotny i szkolny.....	64
Skala problemu wśród młodzieży w wieku szkolnym	66
Profilaktyka wśród uczniów z grupy ryzyka.....	69
PROFILAKTYKA PRÓCHNICY ZĘBÓW U DZIECI I MŁODZIEŻY W SZKOLE - <i>Anna Turska-Szybka, Dorota Olczak-Kowalczyk</i>	79
Choroba próchnicowa zębów	79
Etiologia choroby próchnicowej	80
Epidemiologia choroby próchnicowej w Polsce	81
Profilaktyka choroby próchnicowej zębów	85
Prawidłowe odżywianie	87
Wskazówki dietetyczne chroniące dzieci i młodzież przed próchnicą	88
Profilaktyka fluorkowa.....	89
Grupowa profilaktyka fluorkowa (nadzorowane szczotkowanie zębów preparatami fluorkowymi).....	92
Bezpieczeństwo profilaktyki fluorkowej u dzieci	95
TESTY PRZESIEWOWE I LEKARSKIE BADANIA PROFILAKTYCZNE U DZIECI I MŁODZIEŻY W WIEKU SZKOLNYM - <i>Maria Jodkowska</i> ,	99
Testy przesiewowe	99
Rodzaje testów przesiewowych	99
Sprzęt i pomoce do wykonywania testów przesiewowych u uczniów.....	101
Organizacja, zasady oraz warunki wykonywania testów przesiewowych	102
Postępowanie poprzęsiewowe.....	105
Lekarskie badania profilaktyczne (bilanse zdrowia) dzieci i młodzieży w wieku szkolnym	105
Część II. PORADNICTWO CZYNNE DLA UCZNIÓW Z PROBLEMAMI ZDROWOTNYMI, SZKOLNYMI I SPOŁECZNYMI	109
WYBRANE PROBLEMY ZDROWOTNE DZIECI I MŁODZIEŻY W WIEKU SZKOLNYM - <i>Anna Oblacińska</i>	109
Problemy zdrowotne w wieku szkolnym ze względu na dużą częstość występowania.....	109
Choroby przewlekłe i niepełnosprawność – kontekst medyczny.....	112
PROBLEMY SZKOLNE.....	119
STRES W SZKOLE- <i>Agnieszka Małkowska-Szcutnik</i>	119
Podstawy teoretyczne dotyczące stresu.....	119
Skala problemu.....	121

Podstawy teoretyczne dotyczące radzenia sobie ze stresem	122
Stres a samoregulacja	122
Stres a odporność psychiczną.....	124
Źródła stresu wśród dzieci i młodzieży	126
Działania profilaktyczne	127
Opieka pielęgniarki szkolnej nad uczniem obciążonym stresem	129
PSYCHOLOGICZNE KONTEKSTY UCZNIÓW Z CHOROBY PRZEWLEKŁYMI - <i>Agnieszka Małkowska-Szcutnik</i>	135
Definicja choroby przewlekłej	135
Funkcjonowanie uczniów z chorobą przewlekłą w szkole - wyniki badań	138
Kiedy należy zwracać szczególną uwagę na ucznia z chorobą przewlekłą?	144
Działania profilaktyczne	146
Działania w zakresie poprawy relacji rówieśniczych	148
PROBLEMY SPOŁECZNE UCZNIÓW	150
WYBRANE PROBLEMY SPOŁECZNE - - <i>Dorota Zawadzka, Magdalena Stalmach</i>	150
Procedury i zasady postępowania w przypadkach agresji i przemocy w szkole	150
Zachowania ryzykowne.....	158
Zagrożenie samobójstwem wśród dzieci i młodzieży	159
POMOC PIELĘGNIARKI SZKOLNEJ W TRUDNYCH SYTUACJACH BYTOWYCH RODZINY - <i>Dorota Zawadzka, Magdalena Stalmach</i>	168
Problematyka uzależnień rodziców oraz profilaktyka uzależnień w odniesieniu do uczniów	168
Pomoc osobom, które nie są objęte ubezpieczeniem zdrowotnym	172
Wspomaganie dziecka z niepełnosprawnością i jego rodziny	174
Niewydolność opiekuńcza i wychowawcza rodziców uczniów	176
Wspomaganie rodziny i dziecka w rodzinie z problemem bezrobocia	180
Część III. ORGANIZACJA, DOSTĘPNOŚĆ, FINANSOWANIE, USTAWOWAWSTWO PROFILAKTYCZNEJ OPIEKI ZDROWOTNEJ NAD UCZNIAMI W SZKOLE.....	184
KONTRAKTOWANIE PROFILAKTYCZNEJ OPIEKI ZDROWOTNEJ NAD UCZNIAMI W SZKOLE - <i>Bożena Kaczmarczyk</i>	184
Narodowy Fundusz Zdrowia – zadania, kompetencje.	184
Zasady funkcjonowania podmiotów wykonujących działalność leczniczą.	185
Warunki zawarcia i realizacji umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju podstawowa opieka zdrowotna, ze szczególnym uwzględnieniem świadczeń pielęgniarki/ higienistki szkolnej.....	186
Tryb i zasady zawierania umów.....	187
Przedmiot umowy.	191

Warunki realizacji świadczeń gwarantowanych pielęgniarki /higienistki szkolnej sprawującej profilaktyczną opiekę zdrowotną nad uczniami.....	193
Zasady udzielania świadczeń opieki zdrowotnej w POZ.....	197
Zasady rozliczania, sprawozdawania i finansowania świadczeń POZ.	198
Podstawy prawne.....	200
ORGANIZACJA ROKU SZKOLNEGO – <i>Wislawa Ostrega</i>	202
Szkoła podstawowa	202
Szkoła ponadpodstawowa	209
Część IV. ANEKS.....	215
PRZYKŁAD SCENARIUSZA ZAJĘĆ	216
SPRAWDŹ, JAK DBASZ O SWOJE ZĘBY	218
KWESTIONARIUSZ ZACHOWAŃ SPRZYJAJĄCYCH ZDROWIU	220
TABELE DOTYCZĄCE KLASYFIKACJI ZABURZEŃ ZDROWIA PSYCHICZNEGO	223
WZÓR DEKLARACJI.....	228
STANOWISKO DEPARTAMENTU MATKI I DZIECKA W MINISTERSTWIE ZDROWIA W SPRAWIE ZAPOBIEGANIA I ZWALCZANIA WSZAWICY U DZIECI I MŁODZIEŻY	229
INFORMACJA O SZCZEPIENIACH OCHRONNYCH UCZNIÓW.....	234